

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ЕКОНОМЕТРИКА

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність

Денна форма навчання

Силабус нормативного освітнього компонента ЕКОНОМЕТРИКА підготовки бакалавра у галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, за освітньо-професійною програмою Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Розробник: Бегун С.І., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:

Гарант ОПП

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Алла ЛЯЛЮК

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри економіки та природокористування

Протокол №5 від 09.01.2023 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Бізнес-економіка Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 4
		Лекції 20 годин
		Практичні (семінарські) 20 год Лабораторні Індивідуальні 0 год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота 72 годин
		Консультації 8 годин
		Форма контролю: залік
Мова навчання	Українська	
Сторінка курсу в MOODLE	http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=1438	

II. Інформація про викладача (-ів)

Бегун Світлана Іванівна, к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, моб. 0662477740, Begun.Svitlana@vnu.edu.ua, G301

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента**1. Анотація освітнього компонента.**

Освітній компонент «Економетрика» належить до переліку нормативних освітніх компонентів за освітнім ступенем «Бакалавр». Предметом вивчення навчальної дисципліни є кількісне оцінювання залежностей між економічними показниками деякого економічного об'єкту (процесу), розробка економетричних моделей та їх використання у дослідженні й управлінні економічними системами

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – вивчення методів оцінювання параметрів залежностей, які характеризують кількісні взаємозв'язки між економічними показниками, а також використання економетричних моделей в економічних дослідженнях, у практиці управління економічними процесами на різних ієрархічних рівнях національної економіки.

Завдання освітнього компонента: вивчення основних понять, ідей, систем і інструментарію економетрії; набуття практичних навичок конструювання та дослідження економетричних моделей; формування нового економіко-математичного мислення, спрямованого на підготовку фахівців-підприємців нової формації.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетенції

ЗК 1. Здатність до фундаментального аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. Вміння виявляти, аналізувати і структурувати проблеми підприємства і розробляти рішення.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях: розробка і застосування нових економічних, торгівельних, біржових інструментів.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

Фахові компетенції

ФК-2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ФК-11. Здатність аналізувати існуючі й передбачати майбутні економічні процеси у виробництві, підприємницькій структурі, торгівлі, біржовій діяльності.

ФК-13. Здатність досліджувати динаміку зміни ринкової кон'юнктури й узагальнювати розвиток ситуацій. Здатність обґрунтовувати економічні результати діяльності підприємства.

ФК-17. Здатність аналізувати існуючі і передбачати майбутні економічні процеси в підприємницькій, торгівельній та біржовій сфері.

Програмні результати навчання

ПРН-1. Володіти фундаментальними знаннями щодо економічних процесів та закономірностей функціонування та розвитку підприємства, організації торгівлі та біржової діяльності.

ПРН-2. Вміти проводити науково-методологічні дослідження діяльності підприємства, аналіз та оцінку використання його потенціалу в досягненні цілей.

ПРН-3. Уміти розробляти методіку техніко-економічних розрахунків потреби в ресурсах, рівня їх використання та результатів діяльності.

ПРН-11. Забезпечувати встановлення ефективних контактів з діловими партнерами. Самостійно здійснювати пошук та аналіз різноманітних джерел інформації для прийняття управлінських рішень.

4. Структура навчальної дисципліни (за робочим навчальним планом 2022/2023 н.р.)

Назва змістовних модулів і тем	Формування компетентностей та програмних результатів навчання			Кількість годин					Форма контролю/ Бали
	ЗК	ФК	ПРН	Усього	У тому числі				
					Лек.	Практ.	Сам. роб.	Консультації	
Змістовий модуль 1. Загальні поняття і засади економетричного моделювання									
Тема 1. Вступ до економетрики	1-7, 10	2	1	17	2	2	12	1	О,Т,П,Р/4
Тема 2. Математичне моделювання як метод наукового пізнання економічних явищ і процесів	1-7, 10	2	3	17	2	2	12	1	О,Т,РЗ/ 4
Тема 3. Загальна лінійна економетрична модель	1-7, 10	11,13, 17	1-3	22	4	4	12	2	О,Т,РЗ/ 4
Разом за модулем 1				56	8	8	36	4	60
Змістовий модуль 2. Інтерпретація та використання економетричних моделей									
Тема 4. Множинна лінійна модель	1-7, 10	11,13, 17	1-3	23	6	4	12	1	О,Т,П,Р/4

Тема 5. Мультиколінеарність	1-7, 10	2, 13,17	11	20	2	4	12	2	О,Т,РЗ/ 4
Тема 6. Гетероскедастичність	1-7, 10	2, 13,17	11	21	4	4	12	1	О,Т,РЗ/ 4
Разом за модулем 2				64	12	12	36	4	max 12
ІНД31									5
ІНД32									5
Тестові завдання до Теми 1-6									50/ кожна тема 5бал
Підсумкова контрольна робота									16
Всього годин / Балів				120	20	20	72	8	max 100 балів

Методи контролю: Т – тести, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.*

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студента (СРЗО) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним здобувачем освіти особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

6. Розрахункові індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) передбачає дві розрахунково-аналітичні письмові роботи з тем: ІНД31: Т.4. Множинна лінійна модель - побудувати лінійну двофакторну модель залежності балансового прибутку від відповідних факторів (за допомогою Excel); ІНД32: Т.5,6 – Проаналізувати наявність мультиколінеарності та гетероскедастичності (за допомогою Excel). Критерії оцінювання: кожне ІНДЗ оцінюється в 8 балів.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення освітнього компонента. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<http://bit.ly/3H3YMOС>). Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

Залік полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з певного компонента (дисципліни) на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, лабораторних занять, самостійної роботи.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом освітнього компонента. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Залікова оцінка визначається за результатами виконання лабораторних робіт, тестування.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Бегун С. І. Економетрика: дистанційний курс навчальної дисципліни. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2020. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=904>
2. Боднар Р. Д., Єлейко В. І., Демчишин М. Я. Економетричний аналіз діяльності підприємств. Навч. посібник. Львів: Вид-во Навчальна книга Богдан, 2019. 368 с.
3. Диха М.В., Мороз В.С. Економетрія. Навчальний посібник. Київ: ЦНЛ, 2019. 206 с.
4. Кузьмичов А. І. Економетрія. Моделювання засобами MS Excel: навч. посібник. Київ: ЦНЛ, 2011. 214 с.
5. Рязанцева В. В. Економетрія. Моделювання макроекономічних процесів: навч. посіб. Київ : КНТЕУ, 2018. 388 с.

Додаткова література

1. Доля Т. В. Економетрія: навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2010. 171 с.
2. Економетрика : Підручник / [О. І. Черняк, О. В. Комашко, А. В. Ставицький, О. В. Баженова] За ред. О. І. Черняка. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2010. 359 с.
3. Економетрія / В. В. Здрок, Т. Я. Лагоцький [компакт диск]. К. : Знання, 2010. 118 с.
4. Прикладна економетрика : навч. посіб. : у двох частинах. Частина 1 : [Електронне видання] / Л. С. Гур'янова, Т. С. Клебанова, С. В. Прокопович та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 235 с.
5. Jeffrey M. Wooldridge. Introductory Econometrics. A modern Approach. 5th Edition. 2012. 910 p. URL: http://economics.ut.ac.ir/documents/3030266/14100645/Jeffrey_M._Wooldridge_Introductory_Econometrics_A_Modern_Approach_2012.p

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
4. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
5. Державний служба статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки.

URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>

7. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.